

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om brottsbekämpning inom Tullen ändras så att det till den fogas ett nytt kapitel med bestämmelser om Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning och användning av dem vid hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning. Också i kapitlet om hemliga metoder för inhämtande av information i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen och i tullagen föreslås ändringar som bidrar till att stärka förutsättningarna för Tullens brottsbekämpning och samarbetet med andra myndigheter i en förändrad omvärld. Det föreslås bland annat att det till lagen om brottsbekämpning inom Tullen fogas bestämmelser som gör det möjligt för Tullen att använda teleavlyssning för att förhindra grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott samt att använda Tullens hemliga metoder för inhämtande av information för att avslöja grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott. Det föreslås att det till tullagen fogas bestämmelser som gör det möjligt för Tullen att samla in information från öppna källor med hjälp av automatiserade datainsamlingsverktyg och lagra informationen. Propositionen har ett nära samband med inrikesministeriets och Gränsbevakningsväsendets lagstiftningsprojekt där förslag till lagstiftning om polisens och Gränsbevakningsväsendets kriminalunderrättelseinhämtning har beretts.

I propositionen föreslås det dessutom ändringar i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, lagen om övervakning av underrättelseverksamheten, förundersökningslagen, lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar, tvångsmedelslagen, lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten och lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.

Det centrala syftet med den lagstiftning som föreslås i propositionen är att skapa en författningsgrund för Tullens hotbaserade kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullens uppgiftsområde och på så sätt förbättra Tullens möjligheter att förebygga de allvarligaste hoten mot individens eller samhällets säkerhet som, om de realiserats, senare tar sig i uttryck i allvarlig brottslighet. De hot om allvarlig brottslighet som framkommer inom Tullens uppgiftsområde är föremål för Tullens kriminalunderrättelseinhämtning och föremålen och metoderna för kriminalunderrättelseinhämtningen ska definieras uttömmande i lag.

Tullens verksamhetsmiljö har blivit alltmer utmanande och även de hot som utgörs av den brottslighet som förekommer inom Tullens uppgiftsområde har blivit allt allvarligare och mer mångskiftande och utvecklas snabbare, och därför bör dessa hot kunna bekämpas på förhand. Detta förutsätter att inhämtandet av information inleds i ett tidigare skede än för närvarande. Syftet med den föreslagna lagstiftningen är att förbättra Tullens möjligheter att bekämpa allvarlig brottslighet och göra det möjligt att effektivare än för närvarande ingripa bland annat i allvarlig organiserad brottslighet. Med hjälp av automatiserade datainsamlingsverktyg är det också inom Tullen möjligt att betydligt effektivare samla in information till exempel om sådana objekt i det allmänna datanätet där olagliga ämnen eller föremål säljs eller vars syfte är annan allvarlig brottslig verksamhet som hör till Tullens uppgiftsområde.

Bestämmelserna om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning grundar sig i fråga om metoder och definitioner på bestämmelserna om hemliga metoder för inhämtande av information i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, men om förutsättningarna för användning av dem föreskrivs i det föreslagna nya kapitlet på ett sätt som avviker från de förutsättningar som gäller förhindrande och avslöjande av brott. Vid beredningen av lagförslagen har strävan varit att ingreppet i skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna ska vara så litet som möjligt med beaktande av de krav som ställs på kriminalunderrättelseinhämtningens effektivitet och resultat.

Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning är enligt förslaget systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, optisk observation, teknisk spårning, inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, kontrollerade leveranser och styrd användning av informationskällor. På grund av de begränsningar som ingår i de kvalificerade lagförbehållen i grundlagen föreslås det i denna proposition inga bestämmelser om inhämtande av information som gäller förtrolig kommunikation eller som sker inom hemfridsskyddade områden. Bestämmelserna om beslutsfattande om metoder för kriminalunderrättelseinhämtning grundar sig också i huvudsak på kapitlet om hemliga metoder för inhämtande av information i lagen om brottsbekämpning inom Tullen.

Syftet med användningen av Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning är att ta fram nödvändig information om allvarlig brottslighet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet och som framkommer inom Tullens uppgiftsområde och som hör till Tullens brottsbekämpningsbehörighet och att göra det möjligt att utnyttja denna information för att avvärja hot. Det föreslås att information som inhämtats med metoder för kriminalunderrättelseinhämtning under vissa förutsättningar ska kunna lämnas ut också till en annan sådan myndighet som på basis av sina uppgifter har befogenhet att genomföra en åtgärd som behövs för att avvärja hotet, men som saknar befogenheter att upptäcka hotet. Dessutom ska information kunna lämnas ut till andra förundersökningsmyndigheter för inriktning av verksamheten, förhindrande av brott och utredning av vissa i regel grova brott. Under vissa förutsättningar föreslås det också vara tillåtet att lämna ut information till militärunderrättelsemyndigheter och civila underrättelsemyndigheter för att skydda landets försvar och den nationella säkerheten. Användningen av information för inriktning av verksamheten ska dock omfattas av särskilda begränsningar.

I lagen om brottsbekämpning inom Tullen föreslås bestämmelser om samordning av hemligt inhämtande information för att säkerställa säkerheten i arbetet för polisens, skyddspolisens, militärunderrättelsemyndigheternas och andra myndigheters tjänstemän, för att förhindra att de taktiska och tekniska metoder och planer som används vid hemligt inhämtande av information avslöjas samt för att koordinera myndigheternas operativa verksamhet för att säkerställa att myndigheternas uppgifter fullgörs på behörigt sätt. I lagen om brottsbekämpning inom Tullen föreslås också bestämmelser om förbud mot observation. Det föreslås att kommunikation mellan släktingar och vissa yrkesgruppers kommunikation ska åtnjuta ett accentuerat skydd mot kriminalunderrättelseinhämtning. Om vissa förutsättningar uppfylls ska de som har varit föremål för metoder för kriminalunderrättelseinhämtning underrättas om saken.

De befogenheter som föreslås för Tullen i anslutning till hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning förutsätter effektiv övervakning. I propositionen föreslås det att tillämpningsområdet för lagen om övervakning av underrättelseverksamheten ska utvidgas så att underrättelsetillsynsombudsmannen utövar laglighetskontroll också över Tullens hotbaserade kriminalunderrättelseinhämtning. Tullen ska informera underrättelsetillsynsombudsmannen om de yrkanden, tillstånd och beslut som gäller metoder

för kriminalunderrättelseinhämtning. Tullen ska också så snart som möjligt informera underrättelseinsynsombudsmannen om beslut om skyddande av kriminalunderrättelseinhämtning, beslut om yppandeförbud och beslut om uppskjutande av underrättelse om användning av en metod.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 juni 2027.

INNEHÅLL

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.2 Beredning

2 Nuläge och bedömning av nuläget

3 Målsättning

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

6 Remissvar

7 Specialmotivering

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

9 Ikraftträdande

10 Verkställighet och uppföljning

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) 3 kap. 1 § 1 mom., 2 § 2 mom.,
32 § 1 mom., 38 §, 52 §, 53 § 4 mom. och 55 § 1 mom.,
av dem 3 kap. 55 § 1 mom. sådant det lyder i lag 120/2024, samt
fogas till 3 kap. en ny 2 a §, nya 3 a–3 c § och flyttas mellanrubriken före 4 § framför den nya
3 a §, nya 51 a § och 53 a § och till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

3 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpning av hemliga metoder för inhämtande av information

I detta kapitel föreskrivs om teleavlyssning, om inhämtande av information i stället för teleavlyssning, om teleövervakning, om inhämtande av basstationsuppgifter, om systematisk observation, om förtäckt inhämtande av information, om teknisk observation (*teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning och teknisk observation av utrustning*), om inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, om täckoperationer, om bevisprovokation genom köp, om användning av informationskällor och om kontrollerade leveranser i syfte att förhindra, avslöja eller avvärja risk för tullbrott. Dessa metoder för inhämtande av information kan användas i hemlighet för dem som de riktas mot.

2 §

Förutsättningar för användning av hemliga metoder för inhämtande av information

Utöver vad som nedan föreskrivs om särskilda förutsättningar för användning av hemliga metoder för inhämtande av information får teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, systematisk observation, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning av personer, teknisk observation av utrustning, täckoperationer, bevisprovokation genom köp, styrd användning av informationskällor och kontrollerade leveranser användas bara om dessa metoder kan antas vara av synnerlig vikt för förhindrande av ett tullbrott. För täckoperationer och bevisprovokation genom köp förutsätts dessutom att metoden är nödvändig för att ett tullbrott ska kunna förhindras.

2 a §

Hemligt inhämtande av information för att avslöja tullbrott

Tullen får använda metoderna i detta kapitel när det gäller att avslöja grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott.

Inhämtande av information ur telenät

3 a §

Teleavlyssning för förhindrande av grovt narkotikabrott

Med teleavlyssning avses att ett meddelande som tas emot av eller sänds från en viss teleadress eller teleterminalutrustning och som förmedlas i ett i 3 § 43 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsett allmänt kommunikationsnät eller i ett därtill anslutet kommunikationsnät avlyssnas, tas upp eller behandlas på något annat sätt för utredning av innehållet i meddelandet och av de förmedlingsuppgifter i anslutning till det som avses i 4 § i detta kapitel. Teleavlyssning får riktas endast mot meddelanden från eller meddelanden avsedda för en sådan person som med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som avses i 2 mom.

För att förhindra brott kan Tullen ges tillstånd att rikta teleavlyssning mot en teleadress eller teleterminalutrustning som innehas eller sannolikt används av en person som på grund av sina yttranden eller hotelser, sitt uppträdande eller i övrigt med fog kan antas göra sig skyldig till grovt narkotikabrott eller grovt främjande av narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott.

3 b §

Inhämtande av information i stället för teleavlyssning

Om det är sannolikt att ett i 3 a § avsett meddelande och förmedlingsuppgifterna i anslutning till det inte längre är tillgängliga genom teleavlyssning, kan Tullen för att förhindra grovt narkotikabrott eller grovt främjande av narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott beviljas tillstånd att inhämta informationen hos en kommunikationsförmedlare under de förutsättningar som anges i 3 a §.

Om inhämtandet av information för utredning av innehållet i ett meddelande riktas mot en personlig teknisk anordning som lämpar sig för att sända och ta emot meddelanden och som finns i direkt anslutning till en teleterminalutrustning eller mot förbindelsen mellan en sådan anordning och en teleterminalutrustning, kan Tullen för att förhindra grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott beviljas tillstånd till inhämtande av information i stället för teleavlyssning, om de förutsättningar som anges i 3 a § finns.

3 c §

Beslut om teleavlyssning och motsvarande inhämtande av information

Beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska fattas av domstol på yrkande av en tullman som avses i 2 kap. 9 § 1 mom. 2 punkten i tvångsmedelslagen (anhållningsberättigad tullman).

Tillstånd till teleavlyssning och till sådant inhämtande av information som avses i 3 b § 2 mom. kan ges för högst en månad åt gången räknat från den dag då tillstånd ges.

I ett yrkande och i ett beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

1) det brott som ligger till grund för åtgärden och den förmodade brottstidpunkten eller den fara som ligger till grund för åtgärden,

2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten eller, om personen inte är känd, den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,

3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleavlyssningen eller för inhämtandet av information i stället för teleavlyssning grundar sig på,

4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till teleavlyssning eller inhämtande av information enligt 3 b § 2 mom.,

5) den i 1 mom. avsedda tullman som leder och övervakar utförandet av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning,

6) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning.

Beslut om de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot fattas av en anhållningsberättigad tullman, utom i situationer där den person som avses i 3 mom. 2 punkten inte är känd. I beslutet ska valet av de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot motiveras.

Täckoperationer och bevisprovokation genom köp

32 §

Bevisprovokation genom köp och dess förutsättningar

Med *bevisprovokation genom köp* avses ett köpeanbud eller ett köp av ett föremål, ett ämne, egendom eller en tjänst som förundersökningsmyndigheten för att förhindra eller utreda ett brott gör i syfte att ta hand om eller påträffa ett föremål, ett ämne eller egendom som har samband med det brott som ska förhindras eller som annars kan bidra till information som behövs för att förhindra ett brott.

35 §

Beslut om bevisprovokation genom köp som genomförs uteslutande i datanät

Beslut kan meddelas för högst sex månader åt gången.

38 §

Säkerheten för en tullman vid förtäckt inhämtande av information, en täckoperation, bevisprovokation genom köp och användning av informationskällor

En anhållningsberättigad tullman får besluta att en tullman inom tullbrotsbekämpningen som ska genomföra förtäckt inhämtande av information eller förbereda eller genomföra användning av informationskällor ska förses med en teknisk anordning som möjliggör spårning, avlyssning och observation, om utrustningen är motiverad för att tullmannens säkerhet ska kunna tryggas. När en tullman inom Tullens brottsbekämpning deltar i en täckoperation eller bevisprovokation som polisen genomför ska i fråga om tullmannens säkerhet iakttas vad som i 5 kap. 39 § i polislagen föreskrivs om rätt för polisen att förse en polisman som genomför inhämtande av information med en teknisk anordning som möjliggör avlyssning och observation.

Spårningen, avlyssningen och observationen får tas upp. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga tullmannens säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut eller lämnats därhän.

Gemensamma bestämmelser

51 a §

Särskilda begränsningar för användning av information som erhållits genom hemliga metoder för inhämtande av information

Om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver något annat, får den verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som ansvarar för användningen av en hemlig metod för inhämtande av information besluta att information som inhämtats med metoden får användas och lämnas ut endast för att inrikta verksamheten, om det behövs för att skydda informationskällans eller tullmannens liv och hälsa eller Tullens taktiska eller tekniska metoder eller ett pågående informationsinhämtningsuppdrag. Användningen av information som stöder det att någon är oskyldig får dock inte begränsas.

52 §

Överskottsinformation

Med *överskottsinformation* avses information som fås genom teleavlyssning, teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter och teknisk observation, när informationen inte har samband med ett brott eller avvärjande av fara eller när den gäller något annat brott än det för vars förhindrande eller avslöjande tillståndet har getts eller beslutet fattats.

53 §

Användning av överskottsinformation

Överskottsinformation får dessutom alltid användas för avvärjande av hot som avses i 3 a kap. 3 §, för förhindrande av tullbrott, för inriktning av Tullens brottsbekämpningsverksamhet och som en utredning som stöder det att någon är oskyldig.

53 a §

Begränsningar för användningen av information som erhållits genom hemliga metoder för inhämtande av information vid inriktning av verksamheten

Information som inhämtats med en hemlig metod för inhämtande av information och i fråga om vilken det angetts att den uteslutande får användas för inriktning av verksamheten eller som har lämnats ut för att uteslutande användas för detta ändamål, får inte användas för inledande av undersökning som avses i 3 kap. 3 § i förundersökningslagen, som grund för registrering av anmälan om brott enligt 3 kap. 1 § i förundersökningslagen, som grund för en myndighets ansökan, yrkande eller beslut eller som bevis vid förundersökning eller rättegång.

55 §

Avbrytande av teleavlyssning, teleövervakning, teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning

Om det framgår att teleavlyssningen eller teleövervakningen riktas mot något annat meddelande än ett meddelande från eller till den person som är föremål för tillståndet eller att den person som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats som avlyssnas, ska användningen av metoder för inhämtande av information till denna del avbrytas så snart som möjligt, och de uppgifter som har fåtts genom teleövervakningen, de upptagningar som har fåtts genom avlyssningen och anteckningarna om de uppgifter som har fåtts genom användningen av sådana metoder för inhämtande av information ska genast utplånas.

3 a kap.

Kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullen för bekämpning av allvarlig brottslighet

1 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel innehåller bestämmelser om inhämtandet av information vid Tullen om sådan allvarlig brottslighet som enligt 1 kap. 2 § 1 punkten i denna lag utgör tullbrott och hör till Tullens brottsbekämpningsbehörighet och som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet samt om utnyttjande av sådan information för avvärjandet av hot.

2 §

Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning

Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning som avses i detta kapitel är systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, optisk observation, teknisk spårning, inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning, kontrollerade leveranser och styrd användning av informationskällor.

I detta kapitel föreskrivs det om förutsättningarna för användning av de i 1 mom. avsedda metoderna för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullens kriminalunderrättelseinhämtning.

3 §

Föremål för Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

Föremål för Tullens kriminalunderrättelseinhämtning är sådan organiserad brottslighet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet och som hör till Tullens brottsbekämpningsbehörighet och som hänför sig till olaglig import, export eller transitering genom landet av varor.

Föremål för Tullens kriminalunderrättelseinhämtning är dessutom sådan annan allvarlig brottslighet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet och som hör till Tullens brottsbekämpningsbehörighet och som hänför sig till olaglig import, export eller transitering genom landet av varor.

4 §

Förutsättningar för användning av Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning

En allmän förutsättning för användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullens kriminalunderrättelseinhämtning är att användningen av den är nödvändig för att få viktig information om ett sådant i 3 § avsett föremål för kriminalunderrättelseinhämtning som hotar individens eller samhällets säkerhet.

En metod för kriminalunderrättelseinhämtning får inte riktas mot ett utrymme som används för boende av permanent natur.

Användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning ska avslutas före utgången av den tid som anges i beslutet, om syftet med användningen har nåtts eller om det inte längre finns förutsättningar för att använda metoden.

Närmare bestämmelser om ordnandet av användningen av metoder för kriminalunderrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Inriktning av Tullens metoder för kriminalunderrättelseinhämtning

En metod för kriminalunderrättelseinhämtning kan riktas mot en person som på grund av sina yttranden, hotelser eller sitt uppträdande eller utifrån omständigheterna kan antas delta i sådan i 3 § avsedd verksamhet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet och vars bekämpning hör till Tullens brottsbekämpningsbehörighet.

I det fall att en bestämd person inte kan specificeras, får systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, optisk observation, teknisk spårning, kontrollerade leveranser och styrd användning av informationskällor riktas mot en grupp av personer. Med en grupp av personer avses i detta kapitel en sammanslutning bestående av minst tre personer som kan antas delta i sådan i 3 § avsedd verksamhet som hotar individens eller samhällets säkerhet.

En metod för kriminalunderrättelseinhämtning kan också riktas mot någon annan person, om det inte är möjligt att rikta metoden mot en i 1 eller 2 mom. avsedd person eller grupp av personer och det finns grundad anledning att anta att användningen av metoden resulterar i viktig information om sådan i 3 § avsedd verksamhet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet.

6 §

Fortsatt inhämtande av information vid Tullen för förhindrande, avslöjande och utredning av vissa brott

Om det medan en metod för kriminalunderrättelseinhämtning används framkommer att en person med fog kan antas göra sig skyldig till ett brott som enligt 3 kap. utgör grund för användningen av den aktuella metoden för inhämtande av information eller det kan antas att ett sådant brott har begåtts och det genom användning av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning inte längre kan antas att man får information om den verksamhet som hotar individens eller samhällets säkerhet och som låg till grund för tillståndet eller beslutet, får Tullen fortsätta att använda metoden för kriminalunderrättelseinhämtning som en hemlig metod för inhämtande av information i avsikt att förhindra och avslöja brott under giltighetstiden för det tillstånd som fattats med stöd av detta kapitel, dock högst i en månads tid. Då ska ärendet inom den nämnda tiden föras för avgörande till den myndighet som är behörig att fatta beslut om användning av den aktuella metoden för inhämtande av information.

Om det medan en metod för kriminalunderrättelseinhämtning används vid Tullen framkommer att det finns skäl att misstänka att en person har gjort sig skyldig till ett tullbrott och det genom användning av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning inte längre kan antas att man får information om den verksamhet som hotar individens eller samhällets säkerhet och som låg till grund för tillståndet eller beslutet, får Tullen fortsätta att använda metoden för kriminalunderrättelseinhämtning i avsikt att utreda tullbrottet under giltighetstiden för det tillstånd som beviljats med stöd av detta kapitel, dock högst i tre dygn.

Beslutsfattande

7 §

Domstolens beslutsfattande i ärende som gäller användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

Beslut om optisk observation vid kriminalunderrättelseinhämtning ska fattas av domstol, om observationen riktas mot ett annat hemfridsskyddat utrymme eller en annan hemfridsskyddad plats enligt 24 kap. 11 § i strafflagen än ett utrymme eller en plats som används för boende av permanent natur eller mot en person som berövats sin frihet. Optisk observation får inte riktas mot ett utrymme som används för boende av permanent natur.

Beslut om teknisk spårning som riktas mot en person vid kriminalunderrättelseinhämtning ska fattas av domstol.

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning framställer yrkandet hos domstol i ett i 1 eller 2 mom. avsett ärende. Yrkandet ska framställas skriftligen och av det ska framgå

- 1) den metod för kriminalunderrättelseinhämtning som yrkandet gäller,
- 2) den i 3 § avsedda verksamhet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet och i fråga om vilken det är nödvändigt att använda en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen för att inhämta information,
- 3) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som åtgärden riktas mot och metoden för kriminalunderrättelseinhämtning med stöd av 5 § 2 mom. kan riktas mot en grupp av personer, eller det föremål, det ämne eller den egendom som åtgärden riktas mot,
- 4) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av användningen av Tullens metod för kriminalunderrättelseinhämtning grundar sig på,
- 5) den föreslagna giltighetstiden med angivande av klockslag,
- 6) den för kriminalunderrättelseuppdraget förordnade anhållningsberättigade tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning och som leder och övervakar användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning,
- 7) eventuella begränsningar och villkor som gäller användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning, samt
- 8) den verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som framställt yrkandet och den för kriminalunderrättelseuppdraget förordnade anhållningsberättigade tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning samt tidpunkten för yrkandet.

8 §

Beslut av en för kriminalunderrättelsesuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning i ärende som gäller användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad *anhållningsberättigad tullman* som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning fattar vid Tullens kriminalunderrättelseinhämtning beslut om

- 1) systematisk observation,
- 2) annan optisk observation än sådan som riktas mot hemfridsskyddade utrymmen,
- 3) annan teknisk spårning än sådan som riktas mot personer,
- 4) inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning,
- 5) kontrollerade leveranser som utförs av Tullen,
- 6) förtäckt inhämtande av information, samt
- 7) styrd användning av informationskällor.

Om ärendet inte tål uppskov, får en för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad *anhållningsberättigad tullman* som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning med avvikelser från 7 § 1 och 2 mom. besluta om optisk observation och teknisk spårning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden för kriminalunderrättelseinhämtning började användas.

9 §

Innehållet i beslut om användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

Ett beslut om användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen ska fattas skriftligen. Beslutet kan fattas muntligen, om det är nödvändigt på grund av att ärendet är brådskande. Ett muntligt beslut ska utan dröjsmål också fattas skriftligen.

Av beslutet ska framgå

- 1) den metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen som beslutet gäller,
 - 2) den i 3 § avsedda verksamhet som hotar individens eller samhällets säkerhet och i fråga om vilken det är nödvändigt att använda en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen för att inhämta information,
 - 3) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som åtgärden riktas mot och metoden för kriminalunderrättelseinhämtning med stöd av 5 § 2 mom. kan riktas mot en grupp av personer, eller det föremål, det ämne, den egendom eller den tjänst som åtgärden riktas mot,
 - 4) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning grundar sig på,
 - 5) beslutets giltighetstid med angivande av klockslag,
 - 6) den för kriminalunderrättelseuppdraget förordnade *anhållningsberättigade tullman* som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning och som leder och övervakar användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning,
 - 7) eventuella begränsningar och villkor för användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning,
 - 8) andra eventuella omständigheter som användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning förutsätter, samt
 - 9) den myndighet och tjänsteman som har fattat beslutet samt tidpunkten för beslutet.
- När omständigheterna förändras ska beslutet vid behov ses över.

10 §

Särskilda krav på innehållet i beslut som gäller styrd användning av informationskällor och kontrollerade leveranser

Utöver vad som föreskrivs i 10 § ska det av ett beslut som gäller styrd användning av informationskällor framgå

- 1) den som föreslagit metoden för kriminalunderrättelseinhämtning,
- 2) den verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som genomför inhämtandet av information,
- 4) syftet med inhämtandet av information och planen för genomförandet av detta, samt
- 5) vilka åtgärder som får genomföras vid den styrda användningen av informationskällor samt eventuella begränsningar och villkor för verksamheten.

Utöver vad som föreskrivs i 9 § ska det av ett beslut som gäller kontrollerade leveranser framgå syftet med inhämtandet av information och planen för genomförandet av detta samt den transport eller leverans av annat slag som är föremål för åtgärden.

11 §

Giltighetstid för beslut om användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

Beslut om användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning får fattas för högst sex månader åt gången.

Med avvikelse från 1 mom. får ett beslut om kontrollerade leveranser fattas för högst en månad åt gången.

12 §

Förfarandet i domstol i ärenden som gäller kriminalunderrättelseinhämtning

Ett tillståndsärende som gäller en metod för kriminalunderrättelseinhämtning ska handläggas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam. Sammanträdet kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om en allmän underrätts sammanträde.

Ett yrkande som gäller användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning ska utan dröjsmål tas upp till behandling i domstol i närvaro av den tjänsteman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad tjänsteman som är insatt i ärendet. Underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman ska ges tillfälle att bli hörd innan behandlingen av ett tillståndsärende avslutas. Ärendet ska avgöras skyndsamt.

Behandlingen kan också ske med anlitande av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk metod för dataöverföring där de som deltar i behandlingen har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra.

Ett beslut i ett tillståndsärende får inte överklagas genom besvär. Klagan mot beslutet får anföras utan tidsbegränsning hos Helsingfors hovrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt. Också underrättelsetillsynsombudsmannen har rätt att anföra klagan över ett beslut i ett tillståndsärende.

Ärendet får avgöras utan att den person som avses i 5 § och som är föremål för en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller innehavaren av det utrymme som ska övervakas hörs. Vid handläggning av ett ärende som gäller optisk observation av en frihetsberövad, ska en företrädare för den inrättning där denne hålls i förvar ges tillfälle att bli hörd, om det inte med beaktande av att denne hörts tidigare ska anses vara onödigt.

Användning, behandling och utlämnande av information

13 §

Användning av information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

Information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning får användas för att avvärja ett hot som avses i 3 § samt för förhindrande av brott och inriktning av Tullens verksamhet.

Informationen får alltid användas som en utredning som stöder det att någon är oskyldig samt för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Dessutom får information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen användas, om det är nödvändigt för att

- 1) avslöja brott som avses i 3 kap. 2 a § i denna lag,
- 2) utreda brott som avses i 10 kap. 3 § 2–5 mom. i tvångsmedelslagen,

Bestämmelser om begränsningar för användningen av information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning och som är avsedd för inriktning av verksamheten finns i 17 §.

14 §

Utlämnande av information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning till en annan myndighet

Tullen får trots sekretessbestämmelserna, om det är nödvändigt för att avvärja ett hot som avses i 3 §, på eget initiativ eller på begäran lämna ut information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning till en sådan myndighet som har behörighet att genomföra en åtgärd som behövs för att avvärja hotet.

Därtill får Tullen trots sekretessbestämmelserna, om det i ett enskilt fall är nödvändigt, på eget initiativ eller på begäran lämna ut information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning till

- 1) andra förundersökningsmyndigheter för inriktning av deras verksamhet och förhindrande och avslöjande av brott,
- 2) Försvarsmaktens Huvudstab för inriktning av dess verksamhet och förhindrande av brott,
- 3) andra förundersökningsmyndigheter för utredning av brott som avses i 10 kap. 3 § 2–5 mom. i tvångsmedelslagen,
- 4) åklagaren för utredning av brott som avses i 2 kap. 4 § 1 och 2 mom. i förundersökningslagen,
- 5) skyddspolisen för förhindrande eller avslöjande av ett brott som hör till dess behörighet när det gäller att förhindra och avslöja brott samt för skyddande av den nationella säkerheten,
- 6) en militärunderrättelsemyndighet som avses i 11 § i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019) för skyddande av försvaret av landet och den nationella säkerheten.

Tullen får trots sekretessbestämmelserna alltid lämna ut information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning till förundersökningsmyndigheten och åklagaren som en utredning som stöder det att någon är oskyldig.

15 §

Annat utlämnande av information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen

Tullen får trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ eller på begäran lämna ut sådan information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning och som i

enskilda fall av vägande skäl behövs för att förhindra en händelse som äventyrar liv eller hälsa eller ett brott mot friheten eller för att förhindra betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada eller för att skydda den nationella säkerheten.

16 §

Särskilda begränsningar för användningen av kriminalunderrättelseinformation

Om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver något annat, får den verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som ansvarar för användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning besluta att information som inhämtats med metoden får användas och lämnas ut endast för att inrikta verksamheten, om det behövs för att skydda informationskällans eller tullmannens liv och hälsa eller Tullens taktiska eller tekniska metoder eller ett pågående kriminalunderrättelseuppdrag. Användningen av information som stöder det att någon är oskyldig får dock inte begränsas.

17 §

Begränsningar för användningen av kriminalunderrättelseinformation vid inriktning av verksamheten

Information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning och i fråga om vilken det angetts att den uteslutande får användas för inriktning av verksamheten eller som har lämnats ut för att uteslutande användas för detta ändamål, får inte användas för inledande av undersökning som avses i 3 kap. 3 § i förundersökningslagen, som grund för registrering av anmälan om brott enligt 3 kap. 1 § i förundersökningslagen, som grund för en myndighets ansökan, yrkande eller beslut eller som bevis vid förundersökning eller rättegång.

18 §

Begränsning av partsoffentlighet i vissa fall

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har den vars rättigheter eller skyldigheter saken gäller inte rätt att få vetskap om användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning enligt detta kapitel förrän en underrättelse enligt 33 § har gjorts.

Bestämmelser om rätt till insyn för registrerade finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

Samarbete med andra myndigheter

19 §

Samarbete med centralkriminalpolisen

Tullen ska agera i samarbete med centralkriminalpolisen för att uppgifterna inom kriminalunderrättelseinhämtningen ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt och i detta syfte, trots vad som föreskrivs om sekretess, ge polisen behövliga uppgifter.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samarbetet mellan Tullen och centralkriminalpolisen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Anmälningsskyldighet

Tullen ska underrätta centralkriminalpolisen när den vidtar åtgärder som hänför sig till kriminalunderrättelseinhämtning och i samband med detta använder metoder för kriminalunderrättelseinhämtning som föreskrivs i denna lag. Om de omständigheter som omfattas av anmälningsskyldigheten och om hur anmälan sker i praktiken avtalas i samarbete mellan Tullen och centralkriminalpolisen.

21 §

Överföring av kriminalunderrättelseinhämtning till centralkriminalpolisen eller Gränsbevakningsväsendet

Tullen överför sådant inhämtande av information som hör till centralkriminalpolisens behörighet i fråga om kriminalunderrättelseinhämtning till centralkriminalpolisen och sådant inhämtande av information som hör till Gränsbevakningsväsendets behörighet i fråga om kriminalunderrättelseinhämtning till Gränsbevakningsväsendet, om arten eller omfattningen av ärendet eller de nödvändiga åtgärderna förutsätter det eller om myndigheten i fråga kräver det. Tullen ska i det ärende som överförs trygga inhämtandet av information till dess att ärendet har överförts.

Den myndighet som inhämtandet av information överförs till ska ge Tullen tillfälle att delta i inhämtandet av information och utnyttjandet av informationen även efter överföringen, om ärendet gäller ett sådant föremål för kriminalunderrättelseinhämtning som avses i 3 §.

22 §

Samordning av underrättelseverksamheten

Tullens kriminalunderrättelseinhämtning som företas med stöd av detta kapitel, kriminalunderrättelseinhämtning som företas av centralkriminalpolisen och Gränsbevakningsväsendet samt civil och militär underrättelseinhämtning ska vid behov samordnas för att säkerställa säkerheten i arbetet för centralkriminalpolisens, Gränsbevakningsväsendets, skyddspolisens, militärunderrättelsemyndigheternas och andra myndigheters tjänstemän, för att förhindra att de taktiska och tekniska metoder och planer som nämnda myndigheter använder vid hemligt inhämtande av information avslöjas samt för att säkerställa att myndigheternas uppgifter fullgörs på behörigt sätt.

Närmare bestämmelser om ordnandet av samordningen av underrättelseverksamheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Övervakning

23 §

Intern övervakning av Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

Det inhämtande av information som avses i detta kapitel övervakas av cheferna för de verksamhetsenheter inom Tullens brottsbekämpning som använder metoder för kriminalunderrättelseinhämtning samt av en tullman vid bevakningsavdelningen som förordnats till uppgiften av Tullens generaldirektörs stab.

24 §

Extern övervakning av Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

Tullen lämnar årligen en rapport till finansministeriet om användningen av och övervakningen av metoder för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen.

Finansministeriet ska årligen till riksdagens justitieombudsman och underrättelsetillsynsombudsmannen lämna en berättelse om hur de i detta kapitel avsedda metoderna för kriminalunderrättelseinhämtning och skyddandet av dem har använts och övervakats vid Tullen.

Bestämmelser om den övervakning som underrättelsetillsynsombudsmannen utövar finns i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019).

Närmare bestämmelser om de utredningar som ska lämnas för övervakningen av kriminalunderrättelseinhämtningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Anmälningar till underrättelsetillsynsombudsmannen

En verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som använder en metod för kriminalunderrättelseinhämtning ska informera underrättelsetillsynsombudsmannen om de tillstånd och beslut som gäller användning av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning och som har meddelats med stöd av detta kapitel så snart som möjligt efter det att tillståndet beviljades eller beslutet fattades. Underrättelsetillsynsombudsmannen ska också informeras om ett hos domstol framställt yrkande som gäller en metod för underrättelseinhämtning.

En verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som använder en metod för kriminalunderrättelseinhämtning ska så snart som möjligt informera underrättelsetillsynsombudsmannen om ett beslut som gäller

- 1) skyddande av kriminalunderrättelseinhämtning,
- 2) yppandeförbud,
- 3) uppskjutande av en anmälan enligt 33 § 1 mom.

Vid anmälningar som avses i denna paragraf ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

Gemensamma bestämmelser

26 §

Säkerheten för en tullman vid förtäckt inhämtande av information, en täckoperation, bevisprovokation genom köp och användning av informationskällor

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning får besluta att en tullman som ska genomföra förtäckt inhämtande av information, en täckoperation eller bevisprovokation genom köp eller förbereda eller genomföra användning av informationskällor i syfte att avvärja i 3 § avsedda hot mot individens eller samhällets säkerhet ska förses med en teknisk anordning som möjliggör teknisk spårning, avlyssning och observation, om utrustningen är motiverad för att tullmannens säkerhet ska kunna tryggas.

Spårningen, avlyssningen och observationen får tas upp. Upptagningarna ska utplånas så snart de inte behövs för att trygga tullmannens säkerhet. Om upptagningarna trots allt behöver bevaras av orsaker som har samband med rättsskyddet för någon som har del i saken, får upptagningarna bevaras och användas i detta syfte. De ska i så fall utplånas när saken har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut eller lämnats därhän.

27 §

Installation och avinstallation av anordningar, metoder eller programvara

En tullman har rätt att placera en anordning, metod eller programvara som används för optisk observation eller teknisk spårning på eller i föremål, ämnen, egendom, utrymmen, platser eller informationssystem som åtgärden riktas mot, om det behövs för användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning. För att installera, ta i bruk och avinstallera anordningen, metoden eller programvaran har tullmannen då rätt att i hemlighet ta sig in i ett ovannämnt utrymme eller på en ovannämnd plats eller i ett ovannämnt informationssystem samt att kringgå, låsa upp eller på något annat motsvarande sätt tillfälligt passera eller störa objektens eller informationssystemens säkerhetssystem. Anordningar, metoder och programvara får inte installeras eller avinstalleras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

28 §

Skyddande av Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

När Tullen använder en metod för kriminalunderrättelseinhämtning får den dröja med att ingripa i ett brott, om fördröjningen behövs för att dölja kriminalunderrättelseinhämtningen eller trygga syftet med kriminalunderrättelseinhämtningen. Det förutsätts dessutom att fördröjningen inte orsakar betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller avsevärd risk för betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Tullen får använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter, göra och använda falska, vilseledande eller förtäckta registeranteckningar samt framställa och använda falska handlingar, när det är nödvändigt för att skydda sådan användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning som redan genomförts eller pågår eller ska genomföras i framtiden.

En registeranteckning som avses i 2 mom. ska rättas när förutsättningarna enligt det momentet inte längre föreligger.

Närmare bestämmelser om ordnandet av skyddandet av kriminalunderrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Beslut om skyddande

Beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar enligt 26 § 2 mom. fattas av Tullens brottsbekämpningschef.

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning beslutar om annat än i 1 mom. avsett skyddande.

Den myndighet som har fattat beslut om registeranteckningar och upprättande av handlingar ska föra förteckning över anteckningarna och handlingarna, övervaka användningen av dem samt rätta anteckningarna.

30 §

Yppandeförbud som gäller Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning får förbjuda en utomstående att röja sådana omständigheter om användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning som denne fått kännedom om, om det är motiverat för att skydda användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning eller av viktiga skäl som hänför sig till förhindrande, avslöjande eller utredning av brott. Det förutsätts dessutom att den utomstående med anledning av sitt uppdrag eller sin ställning har bistått eller blivit ombedd att bistå vid användningen av en metod för underrättelseinhämtning.

Ett yppandeförbud meddelas för högst fem år åt gången. Förbudet ska ges i skriftlig form och bevisligen delges den som förbudet gäller. I förbudet ska det specificeras de omständigheter som förbudet omfattar, nämnas förbudets giltighetstid och anges hotet om straff för överträdelse av förbudet.

Ett beslut om yppandeförbud får inte överklagas genom besvär. Den som har fått ett förbud får dock utan tidsbegränsning anföra klagan hos Helsingfors tingsrätt. Klagan ska behandlas skyndsamt.

Till straff för överträdelse av yppandeförbudet döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som har fått ett yppandeförbud får trots 4 mom. meddela underrättelsetillsynsombudsmannen om yppandeförbudet.

31 §

Beräkning av tidsfrister vid Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

Vid beräkning av tidsfrister enligt detta kapitel ska lagen om beräkning av laga tid inte tillämpas.

En i månader uttryckt tid går ut den dag i den bestämda månaden som till sitt ordningsnummer motsvarar den dag då den utsatta tiden börjar löpa. Om motsvarande dag inte finns i den månad då den bestämda tiden löper ut, löper den bestämda tiden ut på månadens sista dag.

32 §

Förbud mot observation vid Tullens kriminalunderrättelseinhämtning

Optisk observation får inte riktas mot sådan kommunikation som parterna i kommunikationen inte får vittna om eller som parterna har rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16, 17 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Om det under tiden för optisk observation eller vid något annat tillfälle framkommer att det är fråga om ett meddelande som det är förbjudet att observera, ska åtgärden avbrytas och de upptagningar som fåtts genom åtgärden och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

Det förbud mot observation som avses i denna paragraf gäller inte sådana fall där en person som avses i 1 mom. deltar i sådan i 3 § avsedd verksamhet som hotar individens eller samhällets säkerhet och det även för den personens del har fattats beslut om optisk observation.

33 §

Granskning av upptagningar och handlingar

En för kriminalunderrättelseuppdraget förordnad anhållningsberättigad tullman som är förtrogen med kriminalunderrättelseinhämtning eller en av denne förordnad tjänsteman ska utan

obefogat dröjsmål granska de upptagningar och handlingar som uppkommit vid användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning.

34 §

Undersökning av upptagningar och handlingar

Upptagningar som uppkommit vid användningen av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen får undersökas endast av domstol eller en anhållningsberättigad tullman eller av underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne förordnad tjänsteman. Enligt förordnande av den anhållningsberättigade tullmannen eller enligt anvisning av domstolen får upptagningarna och handlingarna undersökas även av en annan tullman, av en expert eller av någon annan som anlitas för inhämtande av information.

När en i 1 mom. avsedd expert eller någon annan person är en privatperson som utför uppgifter enligt detta kapitel, ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem.

När en expert eller en annan person enligt 2 mom. anlitas ska undersökningen av upptagningar ske under direkt ledning och övervakning av en tullman. En expert eller en annan person som anlitas ska dessutom ha de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet som behövs för att utföra uppdraget.

35 §

Bevarande av information

Information som fåtts genom en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen ska utplånas utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter att det framgått att den inte behövs för ett behandlingsändamål som avses i 13–15 § i detta kapitel.

Till den del den information som bevaras med stöd av 1 mom. innehåller personuppgifter, får informationen registreras och bevaras i enlighet med lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

Bestämmelser om användning och utlämnande av information som inhämtats med en metod för kriminalunderrättelseinhämtning finns i 13–17 § i detta kapitel.

36 §

Underrättelse om användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning

Den som varit föremål för optisk observation, teknisk spårning eller kontrollerade leveranser ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med inhämtandet av information har uppnåtts. Personen i fråga ska dock underrättas om användningen av metoden för kriminalunderrättelseinhämtning senast ett år efter att användningen av metoden upphörde.

På yrkande av en anhållningsberättigad tullman får domstolen besluta att underrättelsen enligt 1 mom. till den som varit föremål för åtgärden får skjutas upp med högst två år åt gången, om det är motiverat för att trygga pågående inhämtning av information, skydda den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa. Domstolen får besluta att underrättelsen ska utebli, om det är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa.

Om den som varit föremål för inhämtandet av information inte är identifierad vid utgången av den tid eller det uppskov som avses i 1 eller 2 mom., ska han eller hon utan obefogat dröjsmål skriftligen underrättas om kriminalunderrättelseinhämtningen när identiteten har utretts. Den domstol som beviljat tillståndet ska samtidigt skriftligen informeras om underrättelsen.

Om Tullen fortsätter inhämtandet av information med stöd av 6 § i detta kapitel, ska bestämmelserna om underrättelse om hemligt inhämtande av information i 3 kap. 57 § iakttas.

Den som varit föremål för inhämtande av information behöver inte underrättas om systematisk observation, förtäckt inhämtande av information eller styrd användning av informationskällor, om inte förundersökning har inletts i ärendet. Om förundersökning inleds, ska bestämmelserna i 10 kap. 60 § 2–7 mom. i tvångsmedelslagen iakttas.

När domstolen överväger att skjuta upp underrättelsen eller att avstå från den i sådana fall som avses i 2 och 5 mom. ska domstolen i bedömningen också beakta en parts rätt att på behörigt sätt bevaka sina rättigheter.

I fråga om handläggning av underrättelseärenden i domstol ska 12 § iakttas. I ett ärende som gäller underrättelse om styrd användning av informationskällor ska endast den information som är nödvändig för behandlingen av ärendet lämnas till domstolen. Vid behandlingen av ärendet ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

37 §

Protokoll

Användning av en metod för kriminalunderrättelseinhämtning vid Tullen ska protokollföras utan obefogat dröjsmål efter det att användningen har upphört.

Närmare bestämmelser om dokumentering av åtgärderna med tanke på övervakningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019) 9 § 2 och 5 mom., 15 § 1 mom. 1 punkten, 20 §, det inledande stycket i 21 § 1 mom. samt 36 § 1 mom. 4 punkten som följer:

9 §

Behandling av personuppgifter för förebyggande eller avslöjande av brott

Dessutom krävs det att de i 1 mom. avsedda uppgifterna anknyter till personer som

- 1) med fog kan antas ha gjort sig eller göra sig skyldiga till brott för vilka det strängaste straffet enligt lag är fängelse,
- 2) har kontakt med en i 1 punkten avsedd person eller påträffas i dennes sällskap, och kontakten eller sammanträffandena på grund av att de har upprepats, omständigheterna eller personens beteende kan antas ha samband med ett brott,
- 3) är föremål för observation enligt 3 kap. 9 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) eller för tullövervakning eller tullbrottsbekämpning,
- 4) är föremål för en metod för kriminalunderrättelseinhämtning i enlighet med 3 a kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen,
- 5) på grund av sina yttranden eller hotelser, sitt uppträdande eller omständigheterna kan antas delta i sådan i 3 a kap. 3 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen avsedd verksamhet som är föremål för kriminalunderrättelseinhämtning och som hotar individens eller samhällets säkerhet,
- 6) kan antas ha information om sådan i 3 a kap. 3 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen avsedd verksamhet som är föremål för kriminalunderrättelseinhämtning och som hotar individens eller samhällets säkerhet, om det är nödvändigt för utförande av en uppgift som anknyter till förebyggande eller avslöjande av tullbrott.

Tullen får dessutom behandla uppgifter om observationer som gjorts av tullmän och uppgifter som anmälts till Tullen i anslutning till händelser eller personer som utifrån omständigheterna eller en persons uppträdande med fog kan bedömas ha samband med brottslig verksamhet.

15 §

Behandling av personuppgifter för andra ändamål än det ursprungliga

Tullen får behandla personuppgifter som avses i 7–14 § för andra ändamål med behandlingen än det ursprungliga för

- 1) förebyggande eller avslöjande av tullbrott,
-

20 §

Utlämnande av personuppgifter till en annan behörig myndighet som avses i dataskyddslagen avseende brottmål

Tullen får trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd lämna ut sådana personuppgifter som avses i 7–10 och 13 och 14 § till polisen, Gränsbevakningsväsendet, Försvarmakten, åklagare, domstolar, Rättsregistercentralen, Brottspåföljdsmyndigheten och andra behöriga myndigheter som avses i dataskyddslagen avseende brottmål för de uppgifter enligt 1 § i dataskyddslagen avseende brottmål som myndigheten har enligt lag.

21 §

Övrigt utlämnande av personuppgifter till myndigheter

Tullen får trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd lämna ut personuppgifter som avses i 7–10 och 13 och 14 § för utförande av en uppgift som myndigheten har enligt lag, enligt följande:

36 §

Inskränkningar i rätten till insyn

Med avvikelse från 23 § i dataskyddslagen avseende brottmål har den registrerade inte rätt till insyn i fråga om

4) personuppgifter som erhållits genom de inhämtningsmetoder som avses i 3 kap. och 3 a kap. i lagen om brottbekämpning inom Tullen och 10 kap. i tvångsmedelslagen eller med stöd av 157 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till tullagen (304/2016) nya 28 a–28 c § som följer:

5 kap.

Tullens övriga befogenheter

28 a §

Automatiserad insamling av information från öppna källor och beslut om detta

Tullen har rätt att på ett automatiserat sätt använda tekniska anordningar, metoder eller programvaror för att söka och övervaka information i och samla in och lagra information från öppna källor, om det behövs för utförande av en uppgift som föreskrivits för Tullen (*automatiserad insamling av information*).

Beslut om i 1 mom. avsedd automatiserad insamling av information från öppna källor fattas av en anhållningsberättigad tullman, om det i samband med den automatiserade insamlingen av information samlas in personuppgifter. Beslutet ska fattas skriftligen och i det ska följande nämnas:

- 1) den tullman som fattat beslutet och beslutets datum,
- 2) den verksamhetsenhet inom Tullens brottsbekämpning som genomför insamlingen av information,
- 3) den öppna källa som är föremål för åtgärden,
- 4) syftet med och behovet av insamling av information,
- 5) beslutets giltighetstid.

Beslut om automatiserad insamling av information från öppna källor får fattas för högst sex månader åt gången. Insamlingen av information ska avslutas före utgången av den tid som anges i beslutet, om syftet med inhämtandet av information har nåtts eller om det inte längre finns förutsättningar för insamlingen av information.

28 b §

Skyddande av inhämtandet av information från öppna källor samt beslut om skyddandet

Tullen har genom beslut av en anhållningsberättigad tullman rätt att använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter för att skydda i 6 § avsedd automatiserad insamling av information och annat inhämtande av information från öppna källor.

28 c §

Utplåning av information som erhållits genom insamling av information från öppna källor

Information som inhämtats från öppna källor genom automatiserad insamling av information ska utplånas utan dröjsmål efter att det framgått att informationen inte behövs för utförande av

Tullens uppgifter. Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

UTKAST

4.

Lag

om ändring av lagen om övervakning av underrättelseverksamheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019) 1 § 1 och 3 mom., 2 §, 7 § 1 punkten, 12 §, 14 § 1 mom., rubriken för 15 §, 15 § 1 och 2 mom. och 18 § 2 mom., av dem 2 § sådan den lyder i lag 96/2025, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på övervakningen av civil underrättelseinhämtning, militär underrättelseinhämtning och i 3 a kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) föreskriven kriminalunderrättelseinhämtning.

Det finns särskilda bestämmelser om annan övervakning av civil och militär underrättelseinhämtning samt kriminalunderrättelseinhämtning.

2 §

Övervakning av underrättelseverksamheten, skyddspolisens övriga verksamhet och militärunderrättelsemyndigheternas verksamhet för förhindrande och avslöjande av brott samt övervakningsorgan

Med *övervakning av underrättelseverksamheten* avses parlamentarisk kontroll av civil och militär underrättelseinhämtning samt laglighetskontroll av civil och militär underrättelseinhämtning samt kriminalunderrättelseinhämtning.

Parlamentarisk kontroll av den civila och militära underrättelseverksamheten, skyddspolisens övriga verksamhet och verksamhet som avses i 93 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten (89/2025) utövas av riksdagens underrättelsetillsynsutskott, om vars uppgifter det finns bestämmelser i riksdagens arbetsordning (40/2000).

Laglighetskontrollen av civil underrättelseinhämtning, militär underrättelseinhämtning och kriminalunderrättelseinhämtning utövas av underrättelsetillsynsombudsmannen. Ombudsmannen övervakar också skyddspolisens övriga verksamhet samt sådan verksamhet som avses i 93 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten. På denna övervakning tillämpas 3 kap. i denna lag i tillämpliga delar.

7 §

Uppgifter

Underrättelsetillsynsombudsmannen ska som laglighetsövervakare i fråga om underrättelseverksamheten

1) övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinhämtningsmetoder, kriminalunderrättelseinhämtningsmetoder och underrättelseinformation samt i övrig underrättelseverksamhet,

12 §

Begäran om undersökning

Den som har varit föremål för underrättelseverksamhet eller som misstänker att han eller hon har varit föremål för underrättelseinhämtning kan be underrättelsetillsynsombudsmannen undersöka lagenligheten i fråga om användningen av den underrättelseinhämtningsmetod eller kriminalunderrättelseinhämtningsmetod som han eller hon varit föremål för.

14 §

Rätt att närvara och att yttra sig vid domstol samt rätt att anföra klagan

Underrättelsetillsynsombudsmannen eller en av denne utsedd tjänsteman har rätt att närvara vid domstolsbehandlingen av ett tillståndsärende som gäller en underrättelseinhämtningsmetod eller en kriminalunderrättelseinhämtningsmetod.

15 §

Att avbryta eller avsluta användningen av en underrättelseinhämtningsmetod eller en kriminalunderrättelseinhämtningsmetod

Underrättelsetillsynsombudsmannen kan förordna att användningen av en underrättelseinhämtningsmetod eller kriminalunderrättelseinhämtningsmetod ska avbrytas eller avslutas, om ombudsmannen anser att den övervakade har handlat lagstridigt i underrättelseverksamheten.

När det gäller att avbryta eller avsluta användningen av en underrättelseinhämtningsmetod eller kriminalunderrättelseinhämtningsmetod som baserar sig på tillstånd av domstol kan underrättelsetillsynsombudsmannen på den grund som anges i 1 mom. meddela ett interimistiskt förordnande som utan dröjsmål ska föras till domstolen i fråga. Domstolen kan fastställa eller häva det interimistiska förordnandet eller ändra ett förordnande om avbrytande till ett förordnande om avslutande.

18 §

Övriga åtgärder

Underrättelsetillsynsombudsmannen ska föra sina relevanta iakttagelser vid övervakningen av verksamhet som avses i 2 § 2 mom. till riksdagens underrättelsetillsynsutskott för behandling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 4 kap. 15 § i förundersökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förundersökningslagen (805/2011) 4 kap. 15 § 5 mom., sådant det lyder i lag 818/2014, som följer:

4 kap.

Förundersökningsprinciperna och rättigheterna för dem som deltar i förundersökning

15 §

Partsoffentlighet vid förundersökning

På rätten att få information om användning av hemliga tvångsmedel tillämpas dessutom 10 kap. 60 och 62 § i tvångsmedelslagen, på rätten att få information om hemligt inhämtande av information tillämpas 5 kap. 58 och 60 § i polislagen (872/2011) och 3 kap. 57 och 59 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) och på rätten att få information om användning av metoder för kriminalunderrättelseinhämtning tillämpas 3 a kap. 18 och 33 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) 5 § 2 mom., 12 § 2 mom. 3 punkten och 16 § 4 mom., sådana de lyder i lag 99/2025, som följer:

5 §

Tidpunkten för när de grundläggande uppgifterna om en rättegång blir offentliga

I ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011), 5 kap. i polislagen (872/2011), 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet (108/2018) eller 13 kap. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarsmakten (89/2025), en metod för kriminalunderrättelseinhämtning enligt 3 a kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, framskjutande av en underrättelse om omhändertagande enligt 7 kap. 9 § 2 mom. i tvångsmedelslagen eller i 14 § 2 mom. i det kapitlet avsedd förlängning av tidsfristen i situationer som avses i 9 § 2 mom. i det kapitlet, särskild husrannsakan enligt 8 kap. 1 § 3 mom. i tvångsmedelslagen eller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (582/2019) eller lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019), och i vilket den som är föremål för underrättelse om omhändertagande, beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet, blir de grundläggande uppgifterna, till den del de gäller annat än särskild husrannsakan, offentliga först när den som misstänks för brott eller är föremål för en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning senast ska underrättas om att sådana metoder använts. De grundläggande uppgifterna blir, till den del de gäller särskild husrannsakan, offentliga när särskild husrannsakan har företagits. Om den som misstänks för brott eller som är föremål för en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning underrättas om användningen av en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning senare därför att hans eller hennes identitet inte har varit känd, blir de grundläggande uppgifterna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får besluta att de grundläggande uppgifterna ska bli offentliga tidigare.

12 §

En parts rätt att ta del av en handling

En parts rätt enligt 1 mom. gäller inte

3) ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen, 5 kap. i polislagen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet eller 13 kap. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning enligt 3 a kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, framskjutande av en underrättelse om omhändertagande enligt 7 kap. 9 § 2 mom. i tvångsmedelslagen eller i 14 § 2 mom. i det kapitlet avsedd förlängning av tidsfristen i situationer som avses i 9 § 2 mom. i det kapitlet, särskild husrannsakan enligt 8 kap. 1 § 3 mom. i tvångsmedelslagen eller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik eller lagen om militär underrättelseverksamhet, och i vilket den som är föremål för underrättelse om omhändertagande, beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet,

16 §

Offentligheten i tvångsmedelsärenden

Ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen, 5 kap. i polislagen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet eller 13 kap. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning enligt 3 a kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, framskjutande av en underrättelse om omhändertagande enligt 7 kap. 9 § 2 mom. i tvångsmedelslagen eller i 14 § 2 mom. i det kapitlet avsedd förlängning av tidsfristen i situationer som avses i 9 § 2 mom. i det kapitlet, särskild husrannsakan enligt 8 kap. 1 § 3 mom. i tvångsmedelslagen eller en metod för underrättelseinhämtning enligt 5 a kap. i polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik eller lagen om militär underrättelseverksamhet, och i vilket den som är föremål för underrättelse om omhändertagande, beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet, handläggs och avgörandet avkunnas utan att allmänheten är närvarande. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir, till den del de gäller annat än särskild husrannsakan, offentliga när den som misstänks för brott eller är föremål för omhändertagande, beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning senast ska underrättas om omhändertagandet eller om att beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning har använts. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir, till den del de gäller särskild husrannsakan, offentliga när särskild husrannsakan har företagits. Om den som misstänks för brott eller som är föremål för åtgärden underrättas om omhändertagandet eller om användningen av beslag, en metod för inhämtande av information, en metod för kriminalunderrättelseinhämtning eller en metod för underrättelseinhämtning senare när hans eller hennes identitet är utredd, blir rättegångshandlingarna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får av särskilda skäl besluta att en rättegångshandling ska bli offentlig tidigare.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

UTKAST

7.

Lag

om ändring av 10 kap. i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 35 § 2 mom. och 56 § 4 mom., av dem 10 kap. 56 § 4 mom. sådant det lyder i lag 112/2018, samt
fogas till 10 kap. nya 54 a och 57 a § som följer:

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

35 §

Beslut om bevisprovokation genom köp

Beslut om bevisprovokation genom köp kan meddelas för högst sex månader åt gången.

54 a §

Särskilda begränsningar för användningen av information som erhållits genom hemliga tvångsmedel

Om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver något annat, får den enhet vid förundersökningsmyndigheten som ansvarar för användningen av ett hemligt tvångsmedel besluta att information som inhämtats med det hemliga tvångsmedlet får användas och lämnas ut endast för att inrikta verksamheten, om det behövs för att skydda liv och hälsa för informationskällan eller en tjänsteman vid förundersökningsmyndigheten eller polisens, Tullens eller Gränsbevakningsväsendets taktiska eller tekniska metoder eller ett pågående informationsinhämtningsuppdrag. Användningen av information som stöder det att någon är oskyldig får dock inte begränsas.

56 §

Användning av överskottsinformation

Överskottsinformation får dessutom alltid användas för att avvärja hot som avses i 3 a kap. 3 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, för att förhindra brott, för att rikta in polisens, Tullens eller Gränsbevakningsväsendets verksamhet och som utredning som stöder det att någon är oskyldig.

57 a §

32

Begränsningar av användningen av information som erhållits genom hemliga tvångsmedel vid inriktning av verksamheten

Information som inhämtats med ett hemligt tvångsmedel och i fråga om vilken det angetts att den uteslutande får användas för inriktning av verksamheten eller som har lämnats ut för att uteslutande användas för detta ändamål, får inte användas för inledande av undersökning som avses i 6 kap. 1 § i polislagen eller 3 kap. 3 § i förundersökningslagen, som grund för registrering av anmälan om brott enligt 3 kap. 1 § i förundersökningslagen, som grund för en myndighets ansökan, yrkande eller beslut eller som bevis vid förundersökning, polisundersökning eller rättegång.

Denna lag träder i kraft den 20 .

UTKAST

8.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1301/2021)
30 § som följer:

30 §

Utlämnande av uppgifter ur säkerhetsregistret

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och någon annanstans i lag får Brottspåföljdsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna på begäran och också på eget initiativ lämna ut sådana uppgifter i säkerhetsregistret till polisen, huvudstaben, Tullen och Gränsbevakningsväsendet som är nödvändiga för ändamål som motsvarar säkerhetsregistrets användningsändamål. När en uppgift lämnas ut ska det uppges hur tillförlitlig den är.

Dessutom får Brottspåföljdsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna på begäran och också på eget initiativ lämna ut sådana uppgifter i säkerhetsregistret till polisen och Tullen som är nödvändiga för avvärjande av hot som avses i 5 b kap. 3 § i polislagen och i 3 a kap. 3 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller för förhindrande av brott.

Beslut om utlämnande av uppgifter fattas av den personuppgiftsansvarige eller en av denne utsedd tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999)
18 § 1 mom. 15 punkten, sådan den lyder i lag 275/2025, och
fogas till 18 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1108/2006, 504/2008, 525/2009, 499/2015,
1146/2015, 529/2017, 1128/2017, 22/2018, 228/2019, 723/2019, 865/2019, 287/2021 och
275/2025, en ny 16 punkt som följer:

18 §

Skatteförvaltningens rätt att på eget initiativ lämna ut uppgifter

Skatteförvaltningen kan trots bestämmelserna om sekretess på eget initiativ lämna ut beskattningsuppgifter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige

15) till Patent- och registerstyrelsen om sådana uppgifter som konstaterats i samband med skattekontroll eller i något annat sammanhang och är behövliga vid säkerställandet av att registeruppgifterna om verkliga förmånstagare är korrekta och uppdaterade,

16) till Tullen om sådana uppgifter som konstaterats i samband med skattekontroll eller i något annat sammanhang och är behövliga för avvärjande av hot som avses i 3 a kap. 3 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller för förhindrande av brott.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den

20

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn

UTKAST

Bilaga

UTKAST